

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kirkonkylän asemaakaavan osittainen
muutos ja laajennus

23.10.2026

Tiivistelmä

Tässä osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kuvataan Puolangan kirkonkylän asemakaavan osittaisen muutoksen ja laajennuksen lähtökohdat, tavoitteet, suunnittelutilanne, osalliset, vaikutusten arviointi sekä kaavoituksen alustava aikataulu.

Suunnittelualue sijaitsee noin 1,5 kilometrin etäisyydellä Puolangan kirkonkylän keskustasta luoteeseen. Alueella toimii nykyisin biokaasulaitos ja sen ympäristöön suunnitellaan uusiutuvan energian, bio- ja kiertotalouden sekä muun teollisen toiminnan laajentumisalueita. Kaavoituksen tavoitteena on mahdollistaa biokaasulaitoksen toiminnan laajentaminen sekä siihen liittyvien jatkojalostus-, energiantuotanto-, energiavarastointi- ja kiertotaloustoimintojen sijoittuminen alueelle

Sweco Finland Oy

Y-tunnus: 2661738-3

Projekti

Puolanka, Kirkonkylän asemakaavan osittainen muutos ja laajennus, uusiutuvan energian kaava-alue

Tekijä

Leena Pehkonen, Sanni Leinonen

Päiväys

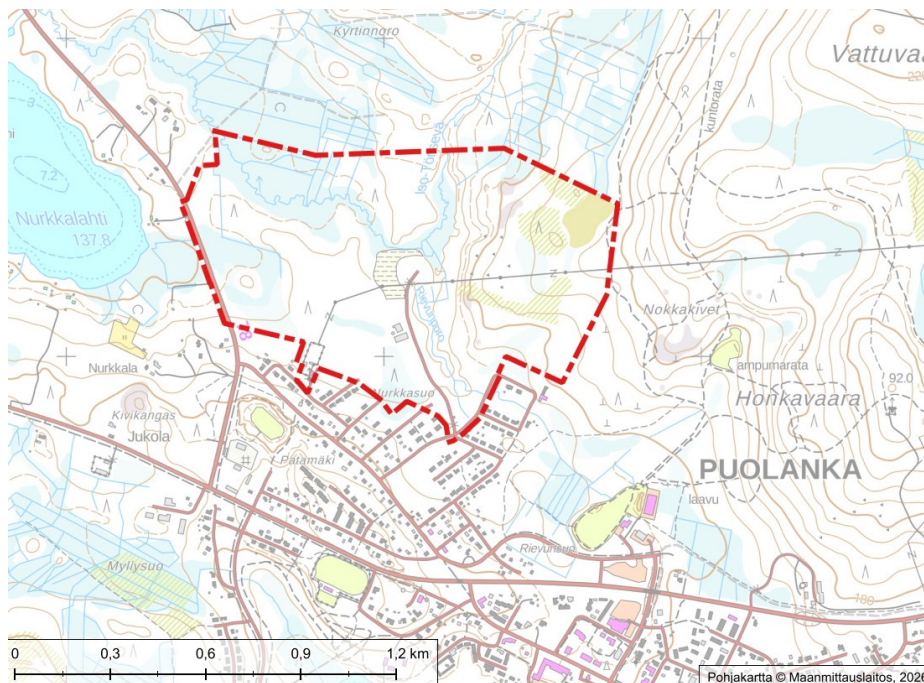
23.10.2026

Sisältö

1	PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	4
1.1	Suunnittelualue	4
2	TAVOITTEET	4
2.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	5
3	SUUNNITTELUTILANNE	5
3.1	Maakuntakaava	5
3.2	Yleiskaava	6
3.3	Asemakaava	6
	Voimassa olevassa Kirkonkylän asemakaavassa alueelle on osoitettu muun muassa:	6
•	yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (ET)	6
•	maa- ja metsätalousalueita (M)	6
•	lähivirkistysalueita (VL)	6
•	yleisen tien alueita (LT)	6
	Osa suunnittelualueesta on asemakaavoittamatonta.	6
3.4	Kuntastrategia	7
4	TYÖVAIHEET JA ALUSTAVA AIKATAULU	7
4.1	Aloitusvaihe	7
4.2	Valmisteluvaihe	7
4.3	Ehdotusvaihe	7
4.4	Hyväksyminen	7
4.5	Kaavan voimaantulo	8
5	OSALLISET	8
6	VAIKUTUSTEN ARVIOINTI	8
6.1	Arvioitavat vaikutukset	8
7	YHTEYSTIEDOT	10

1 Perus- ja tunnistetiedot

Kaavamenettelyssä tarkastellaan asemakaavan laatimista Puolangan kirkonkylän pohjoispuolelle, sähköaseman ympäristöön. Alueella on voimassa osittain kirkonkylän asemakaava. Suunnittelualan sijainti on esitetty alla olevalla kartalla. Suunnittelualan raja-
aus voi vielä tarkentua suunnittelun edetessä.

Asemakaava-alue punaisella katkoviivalla.

1.1 Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Puolangan kirkonkylän pohjoispuolella kantatien 78 (Pudasjärventie) itäpuolella Puolangan jätevedenpuhdistamon ja nykyisen biokaasulaitoksen ympäristössä. Alueen pinta-ala on noin 86 hehtaaria. Kaava-alue rajautuu lännessä kantatiehen 78, etelässä kirkonkylän asutukseen sekä pohjoisessa ja idässä talousmetsiin ja ulkoilureittiverkostoon.

2 Tavoitteet

Kaavoituksen tavoitteena on:

- mahdollistaa nykyisen biokaasulaitoksen laajentaminen
- mahdollistaa uusiutuvan energian tuotantoon liittyvien toimintojen sijoittuminen alueelle
- mahdollistaa kiertotalouden ja biojalostuksen toimintojen sijoittuminen
- mahdollistaa energiavarastojen ja energiahuoltoa palvelevien toimintojen toteuttaminen
- kehittää alueen liikennejärjestelyjä, mukaan lukien uusi liittymä kantatieltä 78
- turvata alueen luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvot
- tukea Puolangan elinvoimaa ja yritystoiminnan kehittämistä

Suunnittelussa huomioidaan myös valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, maakunnalliset tavoitteet sekä Puolangan kunnan strategiat ja ohjelmat. Lisäksi otetaan huomioon kaavoituksen aikana järjestettävissä vuorovaikutustilaisuuksissa ja kuulemisissa esille nousevat tavoitteet ja näkemykset.

2.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa alueidenkäyttölain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Alueidenkäyttölain (AKL) 24 § mukaan tavoitteet on otettava huomioon siten, että edistetään niiden toteuttamista maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa.

Valtioneuvosto on päättänyt valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista vuonna 2000, ja tavoitteita on tarkistettu 2008. Viimeisimmät tavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018.

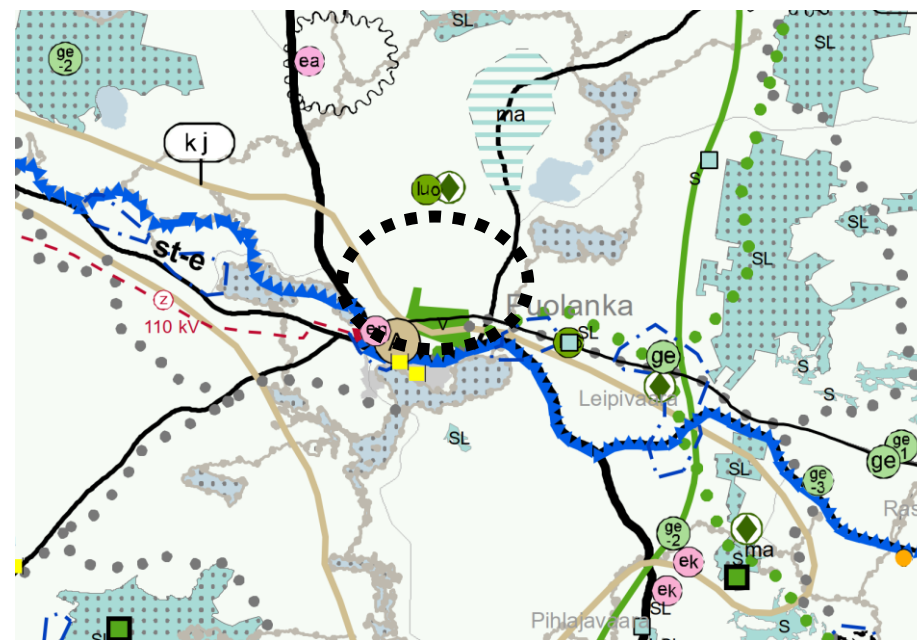
Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

- toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- tehokas liikennejärjestelmä
- terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- uusiutumiskykyinen energiahuolto

3 Suunnittelutilanne

3.1 Maakuntakaava

Alueella ovat voimassa Kainuun maakuntakaava 2020 sekä vaihemaakuntakaavat. Voimassa olevassa maakuntakaavassa suunnittelualueelle on osoitettu energiahuollon alue (en), virkistysalueita sekä taajamatoimintojen alueita. Alueen läheisyydessä kulkevat ulkoilu- ja moottorikelkkareitit sekä pääsähkijohdon yhteystarve.

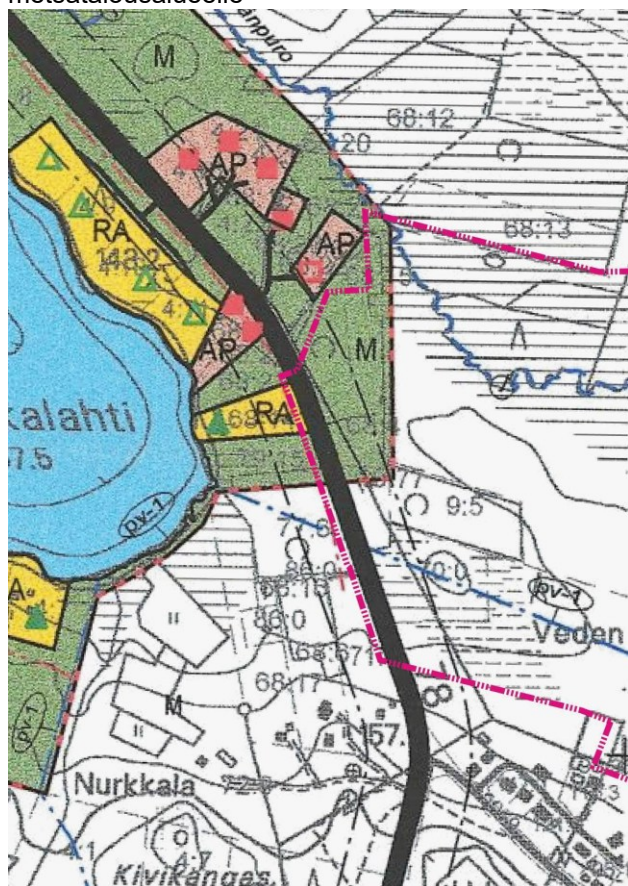

Ote epävirallisesta Kainuun voimassa olevien maakuntakaavamerkintöjen yhdistelmäkartasta. Kaava-alue ympyröity mustalla katkoviivalla. (© Kainuun liitto)

3.2 Yleiskaava

3.2.1 Yleiskaavatilanne

Suunnittelualueella ei ole pääosin oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Pieni osa alueesta sijoittuu Kivarinjärvi-Keskijoki-Kiiminkijoki rantayleiskaavan maa- ja metsätalousalueelle

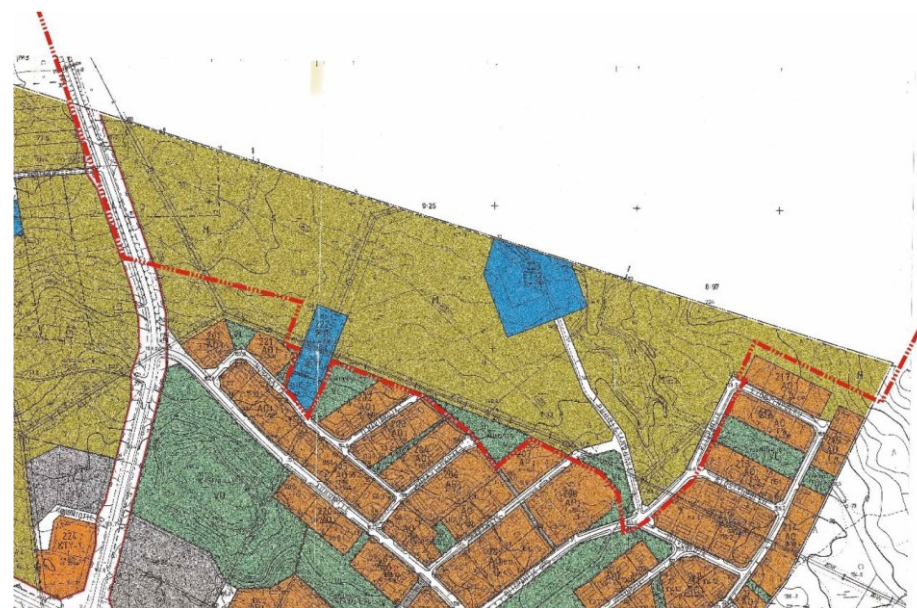
Suunnittelualueen sijainti suhteessa voimassa olevaan yleiskaavaan.

3.3 Asemakaava

Voimassa olevassa Kirkonkylän asemakaavassa alueelle on osoitettu muun muassa:

- yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue (ET)
- maa- ja metsätalousalueita (M)
- lähivirkistysalueita (VL)
- yleisen tien alueita (LT).

Osa suunnittelualueesta on asemakaavoittamatonta.

Ote ajantasakaavasta, jossa kaava-alueen raja on esitetty punaisella viivalla. (lähde: KimmoKaava, OAS, 16.2.2026)

3.4 Kuntastrategia

Kaava toteuttaa Puolangan kuntastrategian tavoitteita vahvistamalla elinkeinoelämää, mahdollistamalla investointeja sekä tukemalla uusiutuvan energian hankkeita.

4 Työvaiheet ja alustava aikataulu

Osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestämisestä on säädetty alueidenkäyttölain luvussa 8. Alla on esitetty kaavoituksen alustava aikataulu, joka tarkentuu prosessin edetessä. Muiden osallisten kuin viranomaisten vaikutusmahdollisuudet on korostettu lihavoimilla.

4.1 Vireilletulo

1–10/2025

- Aloitusvaiheen laadinnasta vastannut KimmoKaava
- Tarkennetaan kaavoituksen tavoitteet ja laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan julkisesti nähtäville vähintään 30 vuorokauden ajaksi (alueidenkäyttölaki 63 §). Suunnitelmasta pyydetään tarvittavat lausunnot.
- Kaavan vireilletulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisesta tiedotetaan paikallislehdessä ja kunnan internet-sivuilla.
- **Osalliset voivat esittää mielipiteitä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.**
- Rinnakkain aloitusvaiheen kanssa laaditaan taustaselvityksiä.
- Järjestetään kaavan 1. viranomaisneuvottelu keskeisten viranomaisten kanssa (alueidenkäyttölaki 66 §).

4.2 Valmisteluvaihe

11/2025 – 1/2026

- Valmisteluvaiheen laadinnasta vastasi KimmoKaava.
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatuun palautteeseen laaditaan perustellut vastineet. Saatu palaute huomioidaan kaavan valmistelussa
- Valmistellaan kaavaluonnos ja muu valmisteluaineisto. Aineisto sisältää arvioinnin kaavan keskeisistä vaikutuksista.
- Kaavaluonnos- ja muu valmisteluaineisto asetetaan julkisesti nähtäville vähintään 30 vuorokauden ajaksi (alueidenkäyttölaki 62 §).
- Nähtäville asettamisesta tiedotetaan paikallislehdessä ja kunnan internet-sivuilla. Aineistosta pyydetään tarvittavat lausunnot.
- Osalliset voivat esittää kaavan valmisteluaineistosta mielipiteitä.

4.3 Ehdotusvaihe

10–11/2027

- Valmisteluaineistosta saatuun palautteeseen laaditaan perustellut vastineet. Saatu palaute huomioidaan kaavaehdotuksen valmistelussa. Laaditaan ehdotusvaiheen kaava-aineisto.
- Kaavaehdotus asetetaan nähtäville vähintään 30 vuorokauden ajaksi (alueidenkäyttölaki 65 §). Nähtäville asettamisesta tiedotetaan paikallislehdessä ja kunnan internet -sivuilla. Kaavaehdotuksesta pyydetään tarvittavat lausunnot.
- Osalliset voivat esittää kaavaehdotuksesta muistutuksia.
- Järjestetään kaavan 2. viranomaisneuvottelu keskeisten viranomaisten kanssa tarvittaessa.

4.4 Hyväksyminen

12/2026

- Ehdotusvaiheessa saatuun palautteeseen laaditaan perustellut vastineet

- Mikäli merkittäviä muutostarpeita ei ilmene, kaava etenee hyväksymiskäsittelyyn.
- Kaavan hyväksymisestä päättää Puolangan kunnanvaltuusto.
- Asemakaavan hyväksymispäätöksestä tiedotetaan (alueidenkäyttölaki 67 § ja MRA 94 §). Kaavan hyväksymispäätöksestä on 30 vuorokauden ajan mahdollista tehdä valitus hallinto-oikeuteen.

4.5 Kaavan voimaantulo

- Kaava kuulutetaan voimaan (MRA 93 §), kun kunnanvaltuuston hyväksymispäätös on lainvoimainen. Kaavan toteutumista seurataan.

5 Osalliset

Alueidenkäyttölain 62 § mukaan kaavoitukseen osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia ja lausua, kirjallisesti tai suullisesti, mielipiteensä asiasta.

Kaavahankkeessa osallisia ovat ainakin seuraavat tahot:

- Maanomistajat ja asukkaat: kaava-alueen ja lähialueiden maanomistajat, lähialueiden asukkaat, matkailijat, hiihtäjät, retkeilijät, moottorikelkkailijat jne. sekä alueella ja sen lähellä toimivat yritykset
- Kunnan hallintokunnat; maankäyttö, rakennusvalvonta, ympäristötoimi, tekninen toimi, virkistystoimi, elinkeinotoimi
- Yhdyskuntatekniikka: Kajave Oy, Kirkonkylän vesi- ja viemärlaitos, Honkainfra Oy (kaukolämpölaitos)
- Lupa- ja valvontavirasto
- TUKES
- Pohjois-Suomen elinvoimakeskus
- Kainuun liitto
- Oulunkaaren ympäristöpalvelut
- Kainuun museo

- Kainuun pelastuslaitos
- Puolankalaiset ja kainuulaiset seurakunnat ja yhdistykset

Osallisten listaa täydennetään tarvittaessa suunnittelun edetessä.

6 Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arvioinnin lähtökohtana ovat alueidenkäyttölain 9 §:n velvoite kaavan vaikutusten selvittämisestä. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaan kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset. Vaikutuksia arvioitaessa otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

6.1 Arvioitavat vaikutukset

Vaikutukset arvioidaan alueidenkäyttölain, AKL 9 §:n ja -asetuksen, MRA 1 §:n mukaisesti:

1. ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
2. maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
3. kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
4. alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
5. kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön
6. elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen

Asemakaavaan liittyen laaditaan seuraavat taustaselvitykset:

- hulevesien hallintasuunnitelma
- liikenneselvitys
- kasvillisuus- ja luontotyyppiselvitys
- pesimälinnustoselvitys

- liito-oravaselvitys
 - viitasammakkoselvitys
 - lepakkoselvitys
- laadittujen selvitysten yhteydessä on tarkasteltu myös mm. suurpeto-, susi ja metsäpeurojen elinympäristöjä.

7 Yhteystiedot

Kunnan yhteystiedot:		Kaavaa laativa konsultti:
Puolangan kunta	va Rakennustarkastaja	Sweco Finland Oy
Maaherrankatu 7	Kalevi Huovinen	Leena Pehkonen
89200 Puolanka	p. 040 546 2018	DI, projektipäällikkö
www.puolanka.fi	kalevi.huovinen@puolanka.fi	p. 040 641 2581
		leena.pehkonen@sweco.fi

Palaute kuulemisten yhteydessä:	
Virallisissa kuulemisvaiheissa kaava-aineistot ovat julkisesti nähtävillä kunnan internet-sivuilla osoitteessa:	
https://puolanka.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/vireilla-olevat-kaavat/	
Suunnittelun etenemistä voi seurata koko kaavaprosessin ajan kunnan internet-sivuilla osoitteessa:	
https://puolanka.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/vireilla-olevat-kaavat/	
Kirjalliset mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä asemakaavan ehdotusaineistosta ja muistutukset asemakaavaehdotuksesta toimitetaan postiosoitteeseen: Puolangan kunta, Maaherrankatu 7, 89200 Puolanka tai sähköpostitse kalevi.huovinen@puolanka.fi	
Merkitse sähköpostin otsikkoon tai kirjekuoreen, että asia koskee Puolangan kirkonkylän asemakaavan osittaista muutosta ja laajennusta.	

Kuulutukset osallistumis- ja arviointisuunnitelman, kaavan valmisteluaineiston ja kaavaehdotuksen nähtäville asettamisista sekä kaavan voimaantulosta julkaistaan kunnan virallisissa ilmoituksissa internetsivuilla. Kuulutukset julkaistaan myös paikallislehdissä.